

PKS Wschód zmienia właściciela

Zmiana wizerunku

tekst

BARTOSZ RUMIŃSKI

redaktor wydania

Zima w odwrocie. Mróz zatrzymałby topniejący śnieg, którego na polach, łąkach i w miastach jest średnio cztery razy więcej niż rok temu. Wody w rzekach przybywa, a Lubelszczyźnie grozi powódź. Do walki z wielką wodą gotowi są m.in. strażacy i wojsko. W celu zintegrowania działań przeciwpowodziowych wojewoda lubelski zwołała zebranie szefów służb i inspekcji. Wniosek? Powódź na Lubelszczyźnie jest nieunikniona. Otwarte pozostaje pytanie, na jaką skalę nas zaleje, i gdzie powtórzy się sytuacja sprzed miesiąca z Mościc nad Bugiem...

Zarząd Województwa przejmuje spółkę PKS Wschód. Oznacza to restrukturyzację przedsiębiorstwa i najprawdopodobniej całkowitą przebudowę podzamcza. Tymczasem **w spółce pachnie strajkiem.**

Kilka miesięcy temu Zarząd Województwa złożył wniosek o przejęcie firmy. Teraz zgodę na bezpłatne przekazanie wartej kilkadziesiąt milionów złotych spółki wydał Aleksander Grad, minister Skarbu Państwa. – Jest to niewątpliwie sukces Lubelszczyzny. Pozwoli on na przeprowadzenie restrukturyzacji i w konsekwencji efektywniejsze zarządzanie spółką. Zyskają na tym przede wszystkim mieszkańcy regionu – twierdzi Krzysztof Grabczuk, marszałek województwa.

Restrukturyzacja ma polegać przede wszystkim na uporządkowaniu kwestii majątkowych przedsiębiorstwa. Chodzi o sprzedaż zbędnych nieruchomości i przeznaczenie otrzymanych w ten sposób pieniędzy na nowe autobusy. – Chcemy, aby to przedsiębiorstwo w końcu stało się dochodowe – stwierdził wicemarszałek Sobczak. Decyzja ma również inne konsekwencje. Serce Lublina może zyskać nowy wygląd. Najprawdopodobniej spod zamku znikną stare i brudne budynki dworcowe. Mają

PKS Wschód ma nowego właściciela. Przeniesienie spod zamku dworca to niejedyna konsekwencja tej decyzji

one być przeniesione w inne miejsce, a pod zamkiem powstanie co najwyżej dworzec przesiadkowy.

Tymczasem w samej spółce w przeprowadzonym niedawno referendum ponad 90 proc. z 700 pracowników opowiedziało się za strajkiem. Związkowcy nie godzą się na zniesienie dodatków stażowych i premii. Ponadto walczą o 300 zł podwyżki.

brum

Młodzieży zależy

Są uczniami I LO im. Stanisława Staszica w Lublinie. Oprócz codziennych obowiązków szkolnych i pozalekcyjnych angażują się w akcje, których celem jest, ogólnie mówiąc, poprawa zdrowia społeczeństwa. Mniej więcej rok temu przeprowadzili kampanię „Mam haka na raka”, dzięki której wielu mieszkańców regionu przebadano pod kątem nowotworów. Teraz wyruszyli na kolejną walkę ze złem. Tym razem chcą wyeliminować z otoczenia niezwykle groźny azbest. Przygotowali artykuł, który przedstawia problem azbestu na Lubelszczyźnie. A u nas jest z czym walczyć. Województwo lubelskie to prawdziwe azbestowe zagłębie. Więcej na str. VI i VII.

LUTY 2010. Młodzież „ze Staszica” podczas jednego z happeningów „Azbest OUT”

Dzień Chorego u św. Judy Tadeusza

LUBLIN. Tradycyjnie w Świątowy Dzień Chorego kaplica kościoła rektoralnego św. Judy Tadeusza w Lublinie przy Szpitalu Neuropsychiatrycznym gromadzi środowiska pacjentów, lekarzy, wolontariuszy i kapelanów szpitalnych na wspólnej modlitwie w intencji chorych i ich rodzin. Tegorocznym uroczystościom 11 lutego przewodniczył metropolita lubelski abp Józef Życiński. Podczas Mszy św. udzielono sakramentu namaszczenia chorych. Zorganizowano także kiermasz rękodzieła wykonanego przez podopiecznych Śro-

Namaszczenie chorych w kościele rektoralnym

dowiskowego Domu Samopomocy „Misericordia”.

„Wyłączność”

LUBLIN. Miasto stało się areną krótkometrażowego filmu fabularnego „Wyłączność” w reżyserii Krzysztofa Szota. Zdjęcia były kręcone pod koniec lata, a niedawno odbył się premierowy pokaz produkcji. Jest to 12-minutowy dramat obyczajowy, a w głównych rolach wystąpili młodzi polscy aktorzy: Lesław Żurek oraz Agnieszka Judycka. Film jest adaptacją opowiadania popularnego izraelskiego pisarza Etgara Kereta. To mroczna historia o miłości, która zmusza zaślepienych nią ludzi do irracjonalnych zachowań.

ZUS informuje

ŚWIDNIK. Informujemy, że Punkt Informacyjny Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Świdniku, mieszczący się przy al. Lotników

Polskich 1, przestał działać. Z powodu odbywającego się w budynku remontu funkcjonowanie punktu ulega zawieszeniu do odwołania.

Tydzień pomocy ofiarom przestępstw

LUBLIN. Kończy się akcja instytucji wymiaru sprawiedliwości skierowana do ofiar zbrodni i występków. Jej celem było zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa pokrzywdzonych przez czyny zabronione. Porad prawnych udzielali m.in. prokuratorzy, asesory prokuratorscy, a także aplikanci. Do akcji włączyło się również Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym „Agape”, które udziela porad prawnym nie tylko podczas ogólnopolskich akcji.

Skorpion 2010

ROZTOCZE ZACHODNIE. Zawody z pogranicza długodystansowych imprez na orientację i rajdów przygodowych odbyły się tym razem w okolicach Szczepieszyna. Impreza jest jedyną tego typu atrakcją turystyczną w regionie i przeznaczona jest dla wszystkich lubiących wyzwania i aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu. Organizatorzy przygotowali dwie trasy: 50 i 100 km (zaliczane do Pucharu Polski w Pieszych Maratonach na Orientację) oraz mapy kolorowe w skali 1 : 50 000. W zmaganiach w bardzo trudnym terenie wzięło udział ponad 170 osób. Dodatkowo odbyła się turystyczna impreza towarzysząca dla młodzieży szkolnej ze Szczepieszyna – trasa szkole-

Uzbrojeni jedynie w mapy i kompasy uczestnicy mieli do pokonania 50 lub 100 kilometrów leśnych bezdroży

niowa turystyczno-krajoznawcza (przejście z instruktorem).

Uwaga na sople

LUBELSZCZYZNA. Z wielu dachów budynków ciągle zwisają groźne sople (na zdjęciu). Sytuacja nie poprawi się jeszcze długo, nawet jeśli zarządcy budynków usuną lodowe twory. Po prostu przychodzą nowe opady śniegu, który nie długo potem topnieje, i sople tworzą się od nowa. A mogą one ważyć nawet kilkanaście kilogramów. Przestrzegamy zatem, by uważać, przechodząc blisko budynków, aby żaden sople nie spadł nam na głowę. To może grozić nawet śmiercią.

Najszybsi

REGION. Urząd Marszałkowski w Lublinie najszybciej w kraju rozlicza płatności w ramach programu Kapitał Ludzki. Średni okres weryfikacji wniosków o płatność wynosi 32 dni, co stanowi najlepszy wynik w kraju. Aż 98 proc. wniosków, które spływają do departamentu, weryfikowanych jest poniżej 100 dni. Jest to również najlepszy wynik spośród wszystkich instytucji wdrażających komponent regionalny Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W przeprowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego analizie, dotyczącej okresu weryfikacji wniosków o płatność, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego uzyskał najlepsze wyniki

spośród wszystkich instytucji realizujących program. Ewentualne opóźnienia mogą jedynie wynikać z braku przekazania środków przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Analiza przeprowadzona została na podstawie Krajowego Systemu Informatycznego.

GOŚĆ LUBELSKI

lublin@goscniedzielny.pl

ADRES REDAKCJI: 20-950 Lublin,
ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego 2
TELEFON/FAKS (81) 534 61 36
REDAGUJĄ: ks. Krzysztof Podstawka
– dyrektor oddziału,
Agnieszka Gieroba, Bartosz Rumiński

Kolejny uniwersytet

LUBLIN. Władze województwa lubelskiego, miasta i Policji zrobiły kolejny krok ws. lokalizacji w Kozim Grodzie Polsko-Ukraińskiego Uniwersytetu Europejskiego. Podpisały porozumienie intencyjne w sprawie przekazania nieruchomości na miasteczku akademickim. Chodzi o budynek Policijnej Izby Dziecka przy ul. Uniwersyteckiej w Lublinie (na zdjęciu). Izba ma się przenieść do komendy przy ulicy Północnej. Początkowo siedziba rektoratu

BARTOSZ RUMIŃSKI

nowej uczelni miała się znajdować w bursie szkolnej przy Weteranów, ale pomysł tej lokalizacji wzbudził kontrowersje nie tylko mieszkańców internatu. Formalne przejęcie nieruchomości ma nastąpić 1 maja.

Miliony dla miasta

DAMIAN KOZYRSKI

Tak wygląda Zespół Szkół nr 1 dzięki unijnym pieniądzom

KRASNYSTAW. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego ogłosił listę projektów, które uzyskają dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego w ramach działania Infrastruktura szkolna

i sportowa. Znalazł się tam projekt „Nadbudowa, termomodernizacja i remont budynku Zespołu Szkół Nr 1 w Krasnymstawie”. Prace budowlane zostały wykonane w roku 2007, a teraz Unia Europejska zwróci wydane pieniądze. Cała inwestycja kosztowała 4 871 022,12 zł, natomiast dofinansowanie wynosi 3 896 817,69 zł, czyli 80 proc. Inwestycja polegała m.in. na rozbudowie istniejącego tzw. łącznika w Zespole Szkół nr 1 w Krasnymstawie, tj. remoncie całego budynku, wymianie stolarki okiennej, ociepleniu budynku itd. Z funduszy europejskich miasto pozyskało już ponad 55 mln zł i jest liderem w pozyskiwaniu środków unijnych na Lubelszczyźnie.

Zawody w lataniu

ŚWIDNIK. Na lotnisku odbyły się XLIV Lubelskie Zimowe Zawody Samolotowe. Były konkurencje nawigacyjne, starty i lądowania, ale to nie wszystko. Odbyło się także spotkanie z pilotami i trenerem kadry narodowej w lataniu rajdowo-nawigacyjnym, a także projekcja filmu poświęconego pamięci Tadeusza Góry.

Wywózka

BARTOSZ RUMIŃSKI

Śniegu jest tak dużo, że jego wywózka może potrwać nawet kilka tygodni

REGION. Tony śniegu zalegają na drogach, chodnikach i skwerach w miejscowościach województwa. Nareszcie zaczęło go wywozić. Składa się go na polach i łąkach, z dala od domów, tak by po stopniem nie spowodował podstopeń. Koszt wywiezienia jednej wywrotki to kilkadziesiąt złotych. Czy samorządy udźwigną koszty jego wywożenia?

20-lecie Przedszkola nr 8

KRASNYSTAW. Niedawno swoje 20. urodziny obchodziło najmłodsze z krasnostawskich przedszkoli, Przedszkole Teatralne nr 8. Składając życzenia, burmistrz Krasnegostawu podkreślił, że teatralny profil placówki pozwala nauczyć dzieci prawidłowej wymowy, dykcji i recytacji, a także zaszczyścić zamiłowanie do sztuki. W czasie spotkania przed zgromadzonymi gośćmi wystąpiły dzieci ze wszystkich grup wiekowych (na zdjęciu), które prezentowały swoje umiejętności taneczne i recytatorskie.

Wszyscy mogli też spróbować urodzinowego tortu.

Przedszkole nr 8 rozpoczęło swoją działalność 19 lutego 1990 roku. Znajduje się na osiedlu „Serbinów”, otoczone jest niewielkim laskiem i placem zabaw. W jego skład wchodzi 4 sale zajęć, gabinet logopedyczny, sala widowiskowa, przestronna szatnia oraz zaplecze kuchenne i socjalne. Aktualnie kadra pedagogiczna to: 8 nauczycielek, logopeda i katecheta. Przedszkole oferuje zajęcia dodatkowe, takie jak: taniec, rytmika, język angielski i gimnastyka korekcyjna.

DAMIAN KOZYRSKI

Podsumowanie starań

LUBLIN. Miasto podsumowuje działania, jakie do tej pory udało się przeprowadzić w walce o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w 2016. Do tej pory między innymi stolicę regionu odwiedził gigant telewizyjny Euro News. Stacja emitowała spoty o mieście łączącym kulturę Wschodu i Zachodu. Dodatkowo Michał Karapuda (na zdjęciu pierwszy z prawej), dyrektor projektu Lublin – ESK 2016 zapowiedział na październik zjazd przedstawicieli kilkudziesięciu miast w ramach forum kulturalnego

ze szczególnym uwzględnieniem partnerstwa wschodniego. Zjazd odbędzie się od 21 do 23 października 2010 (podobne spotkanie odbyło się w listopadzie ub. roku w Saragossie – mieście, które także walczy o tytuł ESK w 2016 roku). Dodatkowo lubelski Ratusz zorganizował wśród mieszkańców ankietę, w której pytał o spostrzeżenia na temat starań miasta o zaszczytny tytuł. Formalny wniosek aplikacyjny do tytułu ESK w 2016 Lublin ma złożyć do 30 sierpnia 2010.

BARTOSZ RUMIŃSKI

Powódź na Lubelszczyźnie

Wielka woda

ZDJEŃCIA WALDEMAR KRZYSZKA

Podczas powodzi w okolicach Mościc nad Bugiem ewakuację prowadzili również strażacy ochotnicy i ratownicy medyczni

Powódź w tym roku nie ominie Lubelszczyzny. Miesiąc temu wylał Bug, teraz wyleją inne rzeki

Kiedy przychodzi wielka woda, ludzie najpierw martwią się o swój dobytek, a na końcu o siebie

Powódź na Lubelszczyźnie jest nieunikniona. Pozostaje tylko pytanie, na jaką skalę wystąpią zalania? **Czy będzie to kataklizm, czy tylko (wcale nie niegroźne) podtopienia.**

Region lubelski w tym roku doświadczany jest przez wielką wodę. Już pod koniec stycznia w Mościcach wylał Bug. Teraz mieszkańcy przy wielu rzekach środkowoschodniej Polski z niepokojem patrzą na prognozę pogody. Również władze województwa podjęły działania, by zminimalizować skutki powodzi.

Kryzysowo w urzędzie

W Urzędzie Wojewódzkim odbyło się w tej sprawie nadzwyczajne spotkanie służb i władz samorządowych regionu.

– Zrobmy wszystko, by spływ wód roztopowych był kontrolowany w każdym miejscu naszego regionu. Bądźmy gotowi na każdą ewentualność. Im lepiej przygotujemy się teraz, tym skuteczniej uda nam się walczyć z roztopami pokrywy śnieżnej i występowaniem ewentualnych podtopień – apelowała Genowefa Tokarska, wojewoda lubelski, do przedstawicieli samorządów powiatowych z terenu naszego województwa. Narada Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego miała na celu koordynację działań służb na każdym szczeblu administracji podczas powodzi.

Nie jest dobrze

Nagły wzrost temperatury oraz padający deszcz prowadzą do szybkiego rozpuszczania się pokrywy śnieżnej. W tej sytuacji spełnia się najczarniejszy scenariusz powodziowy dla niektórych terenów województwa lubelskiego. W zeszłym tygodniu pokrywa śnieżna w skali regionu wahała się od 50 do 73 cm. Wartości te jednak, ze względu na pogodę, zmieniają się nawet z dnia na dzień i to zarówno w górę, jak i dół. Podobnie jest z ciekami wodnymi. Choć stan rzek w całym województwie uważa się za stabilny, to jednak nie można wykluczyć wystąpienia zatorów lodowych, co z kolei skutkować może podniesieniem lustra wody do poziomu stanów alarmowych. Na terenie województwa zbiorniki o znaczeniu hydrotechnicznym są gotowe na przyjęcie znacznej ilości wód roztopowych. W samym Lublinie poziom wody w Zalewie Zemborzyckim obniżony został do 2,55 m.

Ekwipunek przeciwpowodziowy

Z informacji przedstawionych przez starostów wynika także, że na terenach powiatów przeglądany i przygotowywany jest także sprzęt niezbędny do wykorzystania w czasie prowadzenia akcji przeciwpowodziowych.

Zalecenia, jakie dostali szefowie powiatów, to m.in.: prowadzenie stałej analizy sytuacji i oceny zagrożenia powodziowego, ze szczególnym uwzględnieniem powodzi roztopowych, jak również konieczność opracowania planów działania dla miejsc szczególnie zagrożonych. Ponadto starostowie mają zadbać, by podległe im służby, inspekcje i stráže osiągnęły najwyższy stan gotowości do działania w warunkach zagrożenia powodziowego. Chodzi o ewentualne

uzupełnienie zasobów magazynów przeciwpowodziowych (worki, wodery, buty gumowe, pompy, piasek itp.).

Wojewoda zobowiązuje również służby komunalne, zarządców dróg do przeglądu stanu i drożności rowów melioracyjnych, przepustów drogowych i studzienek kanalizacyjnych, a zarządców zbiorników wodnych do przygotowania ich na przyjęcie większej ilości wód. Ponadto wskazuje na konieczność podjęcia działań mających na celu zatrzymanie wody z topniejącego śniegu na rozlewiskach śródpolnych poprzez blokadę przepustów na rowach melioracyjnych, jak i wprowadzanie zakazów spuszczenia wód z rozlewisk, które nie zagrażają terenom zamieszkanym. Ważne jest też, by informować na bieżąco ludność o możliwości pogarszania się warunków pogodowych i wynikających stąd zagrożeniach.

Niepokój i nadzieja

– Nie ma szans, by taka ilość śniegu nie spowodowała podtopień. Myślę, że będzie tak jak 3-4 lata temu, kiedy przepusty pod asfaltową drogą nie były w stanie spożytkować tak wielkiej wody, co spowodowało zerwanie asfaltu. Ponadto domy okolicznych mieszkańców są poważnie zagrożone – mówi Janusz Łukasik, mieszkaniec wsi Klarów nad Wieprzem.

– Z powodzią może być różnie. Może być tak, że pomoże nam pogoda. W ciągu dnia ocieplenie będzie powodowało rozpuszczanie się śniegu. Nocą złapie przymrozek, co spowoduje, że pokrywa nie będzie topnieć nagle. Poza tym jesień była ciepła, więc ziemia nie zdążyła się wychłodzić. Woda wtedy szybciej i z mniejszymi problemami wsiąknę.

Karol Tomaszewski

**Uroki starego
Lublina
(na zdjęciach)
bezpłatnie
pokazywali
miejscy
przewodnicy**

Rokroczne bezpłatne zwiedzanie

Miejskie uroki za darmo

Szczęście mieli turyści, którzy w zeszłą sobotę zwiedzali Lublin. Mogli oni **bezpłatnie skorzystać z pomocy przewodników**. Akcję zorganizowano z racji Międzynarodowego Dnia Przewodnictwa Turystycznego.

Przejedni, a także mieszkańcy Lublina i regionu mogli dowiedzieć się wielu ciekawostek na temat lubelskiego Starego Miasta. Zwiedzających interesowały tajemnice i historia wielu charakterystycznych miejsc Starówki. Padły odpowiedzi

na pytania, jakie skarby kryje Zamek Lubelski? O czym śnił Leszek Czarny? W której ścianie bazyliki Dominikanów zamurowano ojca Ruszla? Który kamień omijać na Starym Mieście, aby nie ściągnąć na siebie nieszczęścia? Co kryją krypty

archikatedry lubelskiej i co się wydarzyło 3 lipca 1949 roku?

Przewodnicy poprowadzili zwiedzających czterema trasami, na każdej z nich znalazły się m.in. takie obiekty, jak: Zamek Lubelski, plac po Farze, bazylika mniejsza Ojców Dominikanów, Rynek Starego Miasta, archikatedra lubelska oraz brama Krakowska.

Równocześnie, po czterech trasach, Stare Miasto zwiedzało kilka grup turystów. Wycieczka trwała około 3 godzin. Spacer zakończył się opowieścią o sędzie diabelskim

w Czarnej Łapie oraz koncertem zespołu przewodnickiego „Chodu” i degustacją potraw za symboliczne „parę złotych”.

Akcję bezpłatnego zwiedzania zorganizowali przewodnicy z Koła Przewodników Miejskich i Terenowych przy OM PTTK w Lublinie.

21 lutego przypadał Międzynarodowy Dzień Przewodnictwa Turystycznego. Zwyczaj corocznych obchodów tego dnia rozpoczął się w Polsce w 1997 roku. Na świecie MDPT obchodzony jest od 1990 roku. **kt**

ZDJEŃCIA BARTOSZ RUMIŃSKI

zapowiedzi

Rekolekcje dla służby zdrowia

„Prawdziwy chrześcijanin, prawdziwy Bóg, prawdziwy człowiek” – pod takim tytułem będą odbywać się rekolekcje wielkopostne dla pracowników służby zdrowia i farmaceutów. Nauki poprowadzi ks. kan. Leszek Surma – dziennikarz TVP.

Plakat zachęcający do udziału w rekolekcjach

Miejscem spotkań jest kościół pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny przy ul. Staszica w Lublinie. Rekolekcje odbędą się od 5 do 7 marca, codziennie o 18.30. Do wspólnego uczestnictwa zachęcają kapelani szpitali i duszpasterze służby zdrowia i farmaceutów.

■ R E K L A M A ■

Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa

SKOK CHMIELEWSKIEGO

■ PRAKTYCZNE POŻYCZKI ■ LOKATY ■ KREDYTY ■ ROR

kwota pożyczki **1000 zł**
okres 36 mies. RRSO 18,43%

pożyczka wiele możliwości

więcej tanich pożyczek
► www.skok-chmiel.pl

34 zł miesięczna rata

WIĘCEJ możliwości

dzięki praktycznym pożyczkom

Zapraszamy do naszych oddziałów w Lublinie:

ul. Wallenroda 2E, tel. 81 446 30 00, ul. Wallenroda 4C, tel. 81 446 30 55, ul. Królewska 3, tel. 81 534 90 02, ul. Narutowicza 27A, tel. 81 446 74 80, ul. Lipowa 10, tel. 81 534 45 34, ul. Sieroca 2, tel. 81 747 96 37, ul. Sieroca 10, tel. 81 740 42 92, ul. 1 Maja 42, tel. 81 532 67 71, ul. Nowowiejskiego 5G, tel. 81 742 77 72, ul. Śliwińskiego 5 (szkółka nr 43), tel. 81 741 31 41, ul. Kasztanowa 1, tel. 81 747 28 70, ul. Nałkowskich 107, tel. 81 749 09 71, ul. Jutrzenki 20, tel. 81 527 72 48, ul. Amelystowa 2, tel. 81 527 46 32, al. Krańciska 100, tel. 81 537 48 49, ul. Rozłocze 1, tel. 81 527 94 26, ul. Melgiewska 7/9, tel. 81 441 07 18, ul. Garbarska 21, tel. 81 445 18 60, Dr. Męczenników Majdanka 26, tel. 81 745 70 52.

Siedziba Kasy: Lublin, ul. Wallenroda 2E, tel. 81 446 30 00, www.skok-chmiel.pl

Azbest OUT – poz

AZBESTOWA LUBELSZCZYZNA.

Jest wszędzie. Na dachach, na podłodze, nawet w żelazku! Wywołuje śmiertelne choroby układu oddechowego, a także nowotwory, m.in. krtani, żołądka. A w województwie lubelskim są go miliony ton.

Mimo że azbest można spotkać praktycznie na każdym kroku, niewiele osób zdaje sobie sprawę, jak groźna to substancja. Inni lekceważą zagrożenie, twierdząc, że azbest z pewnością nie wpływa na ich zdrowie ze względu na jego powszechność. Bo jak może szkodzić coś, co nas otacza, jest tuż obok? To błąd. Azbest jest bardzo szkodliwy i nie należy problemu lekceważyć. Dlatego Ministerstwo Gospodarki przygotowało „Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009–2032”. Ale po kolei.

Czym jest azbest?

Według „Słownika wyrazów obcych” W. Kopalińskiego, azbest (z greckiego „niewygasający”) jest włóknistym minerałem odpornym na działanie czynników zewnętrznych, takich jak mróz, wysoka temperatura, substancje żrące, rozciąganie, zginanie. Związek

Nie trzeba daleko szukać. Azbest jest wszędzie. Tu na wieżowcach przy ul. Głębokiej w Lublinie

ten znalazł szerokie zastosowanie w budownictwie oraz innych gałęziach przemysłu. W Polsce najczęściej wykorzystywany był do produkcji: pokrycia dachów (eternit, papa dachowa), pokrycia podłóg (płytki PCV), płyt elewacyjnych i balkonowych, rur do instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, przewodów kominowych i wentylacyjnych, izolacji cieplnej (bojlerów, kotłów, wymienników ciepła, przewodów CO), ochronnych wyrobów tekstylnych (rękawic, koców ognioodpornych) oraz drobnych urządzeń w gospodarstwach domowych (żelazka, płytki kuchenne, piec akumulacyjny).

Azbest kontra zdrowie

Chorobotwórcze działanie azbestu powstaje na skutek wdychania emitowanych przez niego włókien, powstających w trakcie degradacji azbestu. Ich szkodliwość

zależy od średnicy oraz długości, rodzaju azbestu i czasu, w którym człowiek był narażony na jego działanie. Włókna cienkie są łatwiej przenoszone i odkładają się w końcowych odcinkach dróg oddechowych. Grube natomiast zatrzymują się w górnej części układu oddechowego, skąd są wydalane za pomocą rzęsek – mówi lekarz rodzinny Renata Postawska-Chawryło.

Najbardziej chorobotwórcze są włókna długie i cienkie, które mogą być przyczyną nowotworów złośliwych, m.in. raka płuc oraz międzybłoniaka. Te ostatnie są trudne do zdiagnozowania. Charakteryzują się wysoką śmiertelnością oraz krótkim okresem przeżywalności, wynoszącym około jednego roku od momentu wystąpienia pierwszych objawów klinicznych. Drugim nowotworem złośliwym, będącym skutkiem

zbadź się azbestu

Uczniowie z I LO w Lublinie zorganizowali happening Azbest OUT, podczas którego namawiali mieszkańców, by ci pozbyli się azbestu

emisji włókien, jest rak płuca. Badania wykazały, że równoczesne palenie papierosów i narażenie na azbest zwiększają ryzyko zachorowania na raka aż 50-krotnie. Pojedyncze nowotwory związane z narażeniem na azbest można zaobserwować już po 10–14 latach od pierwszej ekspozycji. Przyjęto natomiast, że najwyższe ryzyko zgonu występuje w okresie 20–35 lat od pierwszego narażenia. Im dłużej azbest znajduje się w naszym otoczeniu, tym większe jest zagrożenie dla naszego zdrowia.

Skutkiem działania pyłu azbestowego są również groźne dla zdrowia zmiany w opłucnej i otrzewnej, przewlekłe zapalenie oskrzeli oraz azbestoza, czyli zwłóknienie płuca, prowadzące do niewydolności oddechowej. Na azbestozę narażone są głównie osoby pracujące długotrwale w warunkach wysokiej stężenia azbestu. Jej rozpoznanie, zwłaszcza we wczesnym stadium,

jest dosyć trudne. Największą wartość diagnostyczną mają zdjęcia radiologiczne płuca. Widoczne są na nich, charakterystyczne dla azbestozy, zmiany w postaci nieregularnych, liniowych, smużkowatych cieni. Gdy choroba postępuje, zmiany te mogą doprowadzić nawet do całkowitego zatarcia rysunku płuca, łącznie z zatarciem obrysów sylwetki serca.

Podejrzewa się, że azbest może być również przyczyną nowotworów: krtani, żołądka i jelit, trzustki, jajnika oraz chłoniaków.

Zamieszanie z troski

Do powyższych wniosków doszli naukowcy po przeprowadzeniu wieloletnich badań, zapoczątkowanych w latach 90. XX wieku. Wtedy z całą pewnością stwierdzono, że azbest jest związkami chorobotwórczym. Badania

spowodowały działania rządów wielu krajów (w tym i naszego), w których powszechnie występował azbest. Rada Ministrów uchwaliła z 14 lipca 2009 roku w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. „Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009–2032” do roku 2012 nakazała przeprowadzić inwentaryzację wyrobów zawierających azbest, a do 2032 r. pozbyć się ich z terenu Polski. Całe zamieszanie wywołane jest oczywiście troską o nasze zdrowie i bezpieczeństwo.

Lubelszczyzna a azbest

Według założeń „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009–2032”, szacowana ilość wyrobów zawierających azbest na terenie naszego kraju to 15,5 mln ton. Województwo lubelskie znajduje się na niechlubnym 2.

miejsu (po woj. mazowieckim) pod względem występowania wyrobów zawierających azbest. W naszym regionie znajdują się blisko 2 mln ton produktów posiadających ten związek.

Aby ograniczyć jego działanie i pozbyć się chorobotwórczych związków, należy poddać go dezaktywacji. Do 2012 roku należy zgłosić do urzędu gminy posiadanie wyrobów azbestowych. Tam też udostępnione są arkusze do oceny i inwentaryzacji surowca. Więcej informacji na ten temat znaleźć można na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki oraz na www.azbestout.pl.

Jak drogie jest nasze zdrowie?

Koszty demontażu oraz unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest ponosi ich właściciel. Na Lubelszczyźnie usunięcie jednego metra kwadratowego kosztuje średnio od 20 do 30 zł, co daje kwotę w wysokości do 300 zł za tonę.

Istnieje możliwość uzyskania na ten cel dofinansowania. O pieniądze na pozbycie się azbestu można starać się w Europejskim Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie – mówi Katarzyna Juszcak, podinspektor ds. odpadów azbestowych Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie.

Ponadto Województwo Lubelskie, w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, dostało dotację w wysokości 90 mln zł. Dodatkowo 2 mln zł na usuwanie azbestu przekażą władze województwa. Już teraz w urzędzie gminy można starać się o częściowe pokrycie kosztów neutralizacji azbestu – informują organy odpowiedzialne za usuwanie szkodliwych odpadów z Lubelszczyzny.

Tekst i zdjęcia: uczniowie I LO w Lublinie: Aleksandra Osiej, Aleksandra Młynarczyk, Joanna Sumorek, Krzysztof Grzechnik, Maciej Mańko
Opracował Bartosz Rumiński

PANORAMA PARAFII **pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Lublinie****W sercu....**

Ministrantami i lektorami w parafii NSJ w Lublinie opiekuje się ks. Józef Hałabis

Czternaście tysięcy wiernych, liczne wspólnoty i koła parafialne. **Przedstawiamy parafię Najświętszego Serca Jezusowego w Lublinie.**

Narodziny parafii NSJ w Lublinie miały miejsce w 1934 roku (erygowanie). Drewniany, wybudowany w stylu neogotyckim kościółek został w 1985 roku przeniesiony do Pilaszkowic. Od tego roku rozpoczęła się budowa nowego, murowanego kościoła nadzorowana przez ks. proboszcza Janusza Bogdańskiego, który do dzisiaj troszczy się o świątynię i wiernych. Dwie ważne daty z życia parafii to poświęcenie kościoła na wiosnę 1988 roku (abp B. Pylak) i konsekracja 30 VI 2000 r. (abp J. Życiński).

Dzisiaj

– Co tydzień odbywają się spotkania, na których poruszane są tematy, pozwalające bliżej poznać Boga i człowieka – mówi Karolina Ławniczak, kierownik oddziału KSM „Płomień”. – Staraliśmy się, by nasze działania miały także charakter ewangelizacyjny, organizujemy różnego rodzaju kiermasze i akcje, które pozwalają parafianom zgłębiać nauczanie Kościoła i Chrystusa – dodaje.

Ministrantami i lektorami opiekuje się ks. Józef Hałabis. – Praca z nimi wymaga systematycznych

zbiórek, przygotowywania liturgii, asyst na uroczystości. W tym roku szkolnym zostało przyjętych 8 nowych ministrantów. Wyjazdy wakacyjne do ciekawych turystycznie miejsc (ostatnio byli w Górecku Kościelnym – przyp. red.) i gra w piłkę nożną to dla chłopców ważne atrakcje – opowiada kapłan.

– Służba przy ołtarzu nauczyła mnie pokory, pozwoliła odnaleźć sens i potrzebę jak najczęstszego uczęszczania na Eucharystię. Ludzie, których poznałem dzięki służeniu, na zawsze pozostaną w moim sercu, zawsze można na nich liczyć – mówi Jakub Zaborek, jeden ze starszych lektorów w parafii NSJ.

Bierzmowanie

Ks. Józef zajmuje się w parafii także przygotowaniem młodzieży z Gimnazjum nr 1 do sakramentu bierzmowania. – Staralem się

Wiara parafian jest głęboka. Było to widać podczas nawiedzenia wspólnoty NSJ w Lublinie przez relikwie św. Jana Marii Vianneya

znaleźć do pomocy ludzi świeckich, którzy jako animatorzy małych grup pomagaliby młodzieży w odkryciu Boga jako miłości i zapraszaniu Jezusa Chrystusa do swego życia. Studenci, młodzież z gimnazjum, liceum i dorośli tworzą tę powstającą wspólnotę ewangelizacyjną – wyjaśnia ks. Hałabis. Dla III klas gimnazjum, ale i dla dorosłych organizowane są comiesięczne ewangelizacyjne czuwania, pełne modlitwy w pieśniach chwały, są katecheza i modlitwa wstawiennicza o zdrowie duszy i ciała. Są również wyjazdy na czuwania do Częstochowy do wspólnoty rodzin „Mamre”, gdzie wiele osób przeżyło swoje przebudzenie duchowe i nawrócenie.

I inni

Pozostali kapłani również owocnie moderują życie parafii i udzielają się w pracy

całej diecezji. Ks. Wojciech Różyk jest koordynatorem grup uczestniczących we Mszy św. w języku łańskim, ks. Piotr Raszynski jest przewodniczącym Archidiecezjalnej Komisji Organizatorskiej, ks. Kazimierz Mysza opiekuje się Legionem Maryi.

W parafii obecne są siostry nazaretanki i siostry misjonarki Świętej Rodziny. Posługują pomiędzy wiernymi w ich codziennym życiu. W liturgiczne życie kościoła włączają się klerycy ze znajdującego się na terenie parafii Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej. Ponadto wielu wiernych angażuje się w życie Rodziny Różańcowej (ponad 30 kół), Akcji Katolickiej (bardzo aktywnej w pracy charytatywnej), Rycerstwa Niepokalanej, Stowarzyszenia Kolejarzy Polskich, Chóru Parafialnego czy neokatechumenatu.

Jednym ze znanych parafian jest prof. dr hab. Stanisław Olczak, historyk KUL-u, odznaczony przez metropolitę lubelskiego Medalem „Lumen Mundi” i Medalem za Zasługi dla KUL.

Na początku lutego parafię nawiedziły relikwie św. Jana Marii Vianneya. Wierni licznie zgromadzeni na mszach świętych oddawali cześć patronowi proboszczów z Ars.

Zapraszamy na Msze św.

W dni powszednie:
6.30, 7.00, 7.30, 18.00

W niedziele:
7.00, 8.30, 10.00, 11.30, 13.00, 16.00, 18.00

